MT-besluit gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/24/148081/Kadernota 2025 - 2028 Laborijn
Verantwoordelijk organisatieonderdeel	A5 Team Mens en Samenleving
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/24/148081/D-500625
Vertrouwelijkheid	Openbaar

Toelichting voorstel

Samenvatting

Portefeuillehouder: J.C. Wikkerink en T.M.M. Kok

Laborijn heeft de kadernota ingediend. Deze nota bevat de financiële en beleidsmatige kaders voor de periode 2025 tot en met 2028. Voorheen werd de kadernota van Laborijn alleen ter kennisgeving voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. Door de vierde wijziging van de gemeenschappelijke regeling Laborijn krijgen de gemeenteraden vanaf dit jaar voor het eerst de gelegenheid om een zienswijze in te dienen.

Met dit voorstel adviseert het college de gemeenteraad om een zienswijze in te dienen. Dit advies is tot stand gekomen na afstemming met onze partners Doetinchem en Montferland. Daarnaast wordt geadviseerd om, vooruitlopend op het raadsbesluit, de gemeenschappelijke regeling Laborijn per brief te informeren over het advies wat het college geeft aan de raad voor het kenbaar maken van een zienswijze. Inhoudelijke behandeling van de kadernota in de gemeenteraad is niet haalbaar binnen de gestelde termijn van acht weken. Door het versturen van een brief namens het college kan Laborijn rekening houden met de voorgestelde zienswijze bij de samenstelling van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Voorgestelde beslispunten

De beslispunten zijn:

1. Kennis te nemen van de kadernota 2025 - 2028 van de gemeenschappelijke regeling Laborijn;

2. De gemeenschappelijke regeling Laborijn per brief informeren over het advies wat het college geeft aan de raad voor het kenbaar maken van een zienswijze;

3. De raad voorstellen een zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van Laborijn dat bij de samenstelling van de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028:
a. de focus van Laborijn ligt op haar kerntaak: Laborijn is er om iedere inwoner te helpen aan betaald werk en als dat (nog) niet lukt hem/haar te ondersteunen bij het participeren in de samenleving. Laborijn heeft daarbij de taak het beheersen en waar mogelijk terugdringen van het uitkeringsvolume.
b. het uitgangspunt dat de uitvoeringskosten zoveel mogelijk beperkt moeten worden onverkort van toepassing blijft. Er komt geen nieuw beleid als dat tot een toename van de uitvoeringslasten leidt.
c. het uitgangspunt indexatie van het huidige beschikbare re-integratiebudget gehandhaafd blijft.
d. ten behoeve van de gevolgen hiervan, scenario's uitgewerkt worden op basis waarvan inhoudelijke keuzes gemaakt kunnen worden met betrekking tot het niveau van dienstverlening.

Besluit

Akkoord.

Inleiding

De gemeente Aalten heeft de uitvoering van de Participatiewet, de Wet inburgering 2021 en de Wet sociale werkvoorziening ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Laborijn. Als onderdeel van de planning & control cyclus zendt het Dagelijks Bestuur (DB) van Laborijn de kadernota aan de raden van de deelnemende gemeenten. Deze nota bevat de financiële en beleidsmatige kaders voor de periode 2025 tot en met 2028. Voorheen werd de kadernota van Laborijn alleen ter kennisgeving voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. Door de vierde wijziging van de gemeenschappelijke regeling Laborijn krijgen de gemeenteraden vanaf dit jaar voor het eerst de gelegenheid om een zienswijze in te dienen.

In de aanbiedingsbrief van het DB Laborijn (zie bijlage) aan de gemeenteraden van Aalten, Doetinchem en Montferland worden twee aanbevelingen gedaan. De eerste aanbeveling in opmaat richting de meerjarenbegroting is om het deel dat de afgelopen jaren tijdelijk uit de opgebouwde reserve kon worden gefinancierd als gemeenten weer te gaan compenseren. De tweede aanbeveling is om het re-integratiebudget mee te laten ontwikkelen met de toename van het aantal inwoners dat door Laborijn wordt ondersteund. Dit in plaats van het indexeren van het laatst bekende budget, de financieringssystematiek die de deelnemende gemeenten nu hanteren. Gelet op deze aanbevelingen van het DB Laborijn en het financieel onzekere meerjarenperspectief waar gemeenten mee te maken hebben is het advies om de raad een zienswijze mee te geven. Er heeft op ambtelijk niveau afstemming plaats gevonden met de gemeenten Doetinchem en Montferland over de inhoud van deze zienswijze.

Argumenten

2.1. De voorgestelde zienswijze bevat voor de gemeente Aalten belangrijke financiële kaders, waar Laborijn rekening mee dient te houden bij de samenstelling van de begroting 2025 en meerjarenraming 2026 - 2028.
De kadernota is een opmaat richting de meerjarenbegroting, maar op basis van deze nota is het onduidelijk waar de gemeenteraad mee instemt. De kadernota 2025 - 2028 staat vol met plannen en ambities van Laborijn om onze inwoners, vaak met een complexe hulpvraag, goed van dienst te kunnen zijn. De financiële vertaalslag van deze plannen ontbreekt echter. Daarnaast worden er twee aanbevelingen gedaan in de aanbiedingsbrief van het DB Laborijn aan de gemeenteraden die schuren met de meerjarenbegroting van de gemeente Aalten. De eerste aanbeveling is om het deel dat de afgelopen jaren tijdelijk uit de opgebouwde reserve kon worden gefinancierd als gemeenten weer te gaan compenseren. De tweede aanbeveling is om het re-integratiebudget mee te laten ontwikkelen met de toename van het aantal inwoners dat door Laborijn wordt ondersteund. Dit in plaats van het indexeren van het laatst bekende budget, de financieringssystematiek die de deelnemende gemeenten nu hanteren. Gelet op het ontbreken van een duidelijke financiële vertaalslag in de kadernota en de genoemde aanbevelingen van het DB Laborijn is het advies om een zienswijze kenbaar te maken. Middels de voorgestelde zienswijze geeft de gemeente duidelijke financiële kaders mee, waarmee Laborijn rekening dient te houden bij de samenstelling van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

2.2. Met de voorgestelde zienswijze kan de gemeente Aalten meer sturen op welke impact de financiële kaders hebben op de dienstverlening van Laborijn.
In de aanbiedingsbrief van Laborijn aan de gemeenteraden van Aalten, Doetinchem en Montferland staat het volgende: 'Indien blijkt dat deze investering financieel niet mogelijk is voor onze gemeenten en onze aanbevelingen niet worden overgenomen, ontkomen we niet aan het scenario dat Laborijn haar dienstverlening zal moeten afschalen. Dit vraagt dan om keuzes over op welke onderdelen we inwoners minder of niet meer kunnen ondersteunen.' Middels voorgestelde zienswijze vraagt de gemeente aan Laborijn om eventuele gevolgen hiervan uit te werken in scenario's, op basis waarvan inhoudelijke keuzes gemaakt kunnen worden voor wat betreft het niveau van dienstverlening.

3.1. Door het versturen van een brief namens het college kan Laborijn rekening houden met de voorgestelde zienswijze.
Inhoudelijke behandeling van de kadernota in de gemeenteraad is niet haalbaar binnen de gestelde termijn van acht weken. De kadernota van Laborijn is op 26 januari 2024 aangeboden aan de gemeenteraden. Dit betekent dat een eventuele zienswijze voor 22 maart 2024 kenbaar gemaakt moet worden aan het DB van Laborijn. Dit is in Aalten niet haalbaar gelet op het vergaderschema van de raad. Door het versturen van een brief namens het college kan Laborijn rekening houden met de voorgestelde zienswijze bij de samenstelling van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Kanttekeningen

2.1. Het aantal inwoners dat ondersteuning nodig heeft van Laborijn groeit, waarvan steeds meer met een complexe hulpvraag.
Laborijn benoemt in de aanbiedingsbrief aan de gemeenteraden dat er sprake is van een stijging van het aantal inwoners dat door Laborijn wordt ondersteund. Het Wsw bestand daalt, maar er is een stijging van het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wet inburgering. Wanneer Laborijn met alleen een indexering van het laatst bekende budget meer inwoners moet bedienen zal dit impact hebben op de dienstverlening. Daarom wordt in de voorgestelde zienswijze aan Laborijn gevraagd om scenario's uit te werken, zodat er keuzes gemaakt kunnen worden voor wat betreft het niveau van dienstverlening. Daarnaast geeft Laborijn aan dat er steeds meer inwoners zijn met een complexe hulpvraag. In de aanbiedingsbrief staat dat met name het stijgende aantal inburgeraars baat hebben bij specifieke dienstverlening die vraagt om meer inzet in de vorm van langere en intensievere trajecten. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat Laborijn voor deze doelgroep meerdere middelen ontvangt naast het re-integratiebudget, namelijk de BUIG, de SPUK voor inburgeringsvoorzieningen en middelen voor de uitvoeringskosten Wet Inburgering en Participatiewet.

Overleg gevoerd met

Team Informatiebeheer: Henk Jan Wossink
Overlegpunten: financiële gevolgen kadernota

Ambtelijke collega's van de gemeenten Doetinchem en Montferland
Overlegpunten: afstemmen advies zienswijze raad

Vervolgstappen en planning

1. Wanneer het college conform besluit zal de gemeenschappelijke regeling Laborijn per brief worden geïnformeerd over het standpunt van de gemeente Aalten.
2. Het voorstel is om Laborijn uit te nodigen voor de Beeldvormende raad van 2 april om een toelichting te geven op de kadernota. Hierover beslist de agendacommissie op 11 maart.
3. De kadernota en het raadsvoorstel worden geagendeerd voor de besluitvormend raad van 22 april.

Participatie

Niet van toepassing

Communicatie

Het standpunt van het college en het besluit van de gemeenteraad worden schriftelijk kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van Laborijn.